27.12.2016

Exam.Code: 1101
Sub. Code: 8019

1126

B.Ed. (General) First Semester

Paper – C 6 & 7 [Opt. (xiv)]: Pedagogy of Home Science – I

(Same for USOL candidates of First Semester)

(In all mediums)

Time allowed: 2 Hours | Max. Marks: 40

NOTE: *Attempt four questions in all selecting one question from each Unit.*

x-x-x

UNIT – I

I. "Home Science not only orients a girl for household work but prepares a girl for many careers". (10)

II. How can Home Science be linked with other school subjects? Explain with the help of suitable examples. (10)

UNIT – II

III. Discuss the RCEM's approach of writing instructional objectives in behavioural terms by taking suitable examples of Home Science. (10)

IV. Describe the principles of curriculum construction for Home Science. Evaluate the existing syllabus. (7,3)

UNIT – III

V. Discuss in detail how the Lecture cum Demonstration method and Discussion method can be used to make teaching, of Home Science more effective. (5,5)

VI. Give the pedagogical analysis of any one topic of Home Science. (10)

UNIT – IV

VII. Write in detail the guidelines for making flower arrangement and rangoli. (5,5)

VIII. Explain the Elements of art in interior decoration. (10)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O

Hindi Version

खण्ड-I

I "गृहविज्ञान लड़की को न केवल घर के काम-काज के लिये शिक्षा प्रदान करता है, बल्कि उसे कई व्यवसायों के लिये तैयार भी करता है।"

II गृहविज्ञान को स्कूल के अन्य विषयों से कैसे संबंधित किया जा सकता है? उपयुक्त उदाहरणों की सहायता से चर्चा करो।

खण्ड-II

III RCEM की व्यावहारिक पदों में शैक्षिक उद्देश्यों को लिखने की पद्धति पर गृहविज्ञान की उपयुक्त उदाहरणों की सहायता से चर्चा करो।

IV गृहविज्ञान के लिये पाठ्यक्रम तैयार करने के सिद्धान्तों का वर्णन करो। मौजूदा पाठ्यक्रम का मूल्यांकन करो।

खण्ड-III

V सविस्तार चर्चा करो कि लेक्चर और प्रदर्शन विधि एवं चर्चा विधि का प्रयोग गृहविज्ञान के अध्यापन को अधिक प्रभावशाली बनाने में किया जा सकता है?

VI गृहविज्ञान के किसी एक विषय का शिक्षाशास्त्रीय विश्लेषण करो।

खण्ड-IV

VII फूलों की परिकल्पना और रंगोली बनाने के लिये दिशा-निर्देशों का सविस्तार उल्लेख करो।

VIII आंतरिक सजावट में कला के तत्वों की व्याख्या करो।

x-x-x

-2-

Punjabi Version

Sub Code 8019

ਭਾਗ-I

I "ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਕਿੱਤਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

II ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਉਪਯੁਕਤ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-II

III RCEM ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਪਦਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਉਪਰ ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਉਪਯੁਕਤ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

IV ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-III

V ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਲੈਕਚਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਵਿਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

VI ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-IV

VII ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਅਤੇ ਰੰਗੋਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

VIII ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਜਾਵਟ ਵਿਚ ਕਲਾ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

x-x-x